

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@ca.minjust.gov.ua,

themis@ca.minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Міністерство молоді та
спорту України**

**Щодо доручення Прем'єр-міністра України
Юлії Свириденко від 02 травня 2026 року № 15559/1/1-26**

Міністерство юстиції України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Юлії Свириденко від 02 травня 2026 року № 15559/1/1-26 (до звернення Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту від 28 квітня 2026 року № 04-21/03-2026/95611) розглянуло проект Закону України «Про засади спорту в Україні» (далі – проект Закону), внесений на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України Третьяковою Г.М. (реєстр. № 15169-1 від 27 квітня 2026 року), і в межах компетенції повідомляє.

1. Проектом Закону пропонується визначити правові, організаційні, соціальні та економічні засади функціонування і розвитку спорту в Україні, правовий статус суб'єктів сфери спорту, засади фінансового забезпечення спорту, а також засади державної політики та управління у сфері спорту.

Разом з тим, проектом Закону, на нашу думку, пропонується врегулювати деякі правовідносини щодо здійснення публічною адміністрацією адміністративної процедури. Так, зокрема, проектом Закону пропонується передбачити, що центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері спорту здійснює контроль за дотриманням спортивними організаціями умов надання фінансової підтримки за рахунок коштів державного бюджету, в тому числі, приймає рішення щодо припинення такої підтримки у разі їх недотримання у встановленому порядку (абзац десятий частини другої статті 7); заклад освіти набуває статусу закладу спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері спорту, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (частина друга статті 19); порядок проведення державного нагляду (контролю) у сфері надання послуг у спорті затверджується Кабінетом Міністрів України (частина четверта статті 27); тренер набуває право на здійснення професійної діяльності з надання послуг у сфері спорту з дня його

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 68368/5843-4-26/7.2.3 від 12.05.2026

Підписувач Кравченко Людмила Миколаївна

Сертифікат 382367105294AF9704000000E26C70011A025804

Дійсний з 12.08.2025 11:32:13 по 12.08.2026 11:32:13

внесення до системи «Цифровий спорт» у статусі тренера, що здійснює професійну діяльність з надання послуг у сфері спорту (частина перша статті 29).

У свою чергу звертаємо увагу, що базовим Законом України, який регулює відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом прийняття та виконання адміністративних актів, є Закон України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗАП).

Враховуючи зазначене, а також з метою узгодження проекту Закону з положеннями ЗАП та поширення дії останнього на відповідні правовідносини, які передбачається врегулювати проектом Закону, пропонуємо доопрацювати проект Закону на предмет відображення в ньому норм, що відносини щодо прийняття, набрання чинності, оскарження в адміністративному порядку, виконання, припинення дії адміністративних актів, які є адміністративними актами в розумінні Закону України «Про адміністративну процедуру» та приймаються відповідно до цього Закону, регулюються Законом України «Про адміністративну процедуру» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Абзацом шостим статті 1 проекту Закону пропонується передбачити, що інформаційно-комунікаційна система «Національна платформа доброчесності спорту» – інформаційно-комунікаційна система, призначена для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності міжвідомчої робочої групи «Національна платформа доброчесності спорту», висвітлення її діяльності, збору, опрацювання, аналізу, зберігання та захисту повідомлень про маніпулювання спортивними змаганнями.

З метою дотримання принципу юридичної визначеності, за яким зміст проекту акта повинен забезпечувати ясність та точність його викладу, проект Закону потребує доопрацювання з метою уточнення, про яку міжвідомчу робочу групу йдеться.

3. Абзацом дванадцятим статті 1 проекту Закону пропонується передбачити, що національний календарний план оздоровчих, спортивних заходів та спортивних змагань – документ, в якому на відповідний рік визначаються організаційні та фінансові питання щодо забезпечення проведення відповідних заходів та який затверджується та оприлюднюється спортивною організацією у системі «Цифровий спорт» у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері спорту.

Водночас абзацом шостим частини п'ятої статті 12 проекту Закону пропонується передбачити, що основними завданнями всеукраїнських спортивних федерацій є затвердження національного календарного плану оздоровчих, спортивних заходів та спортивних змагань на відповідний рік та оприлюднення

його в системі «Цифровий спорт» у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері спорту.

Враховуючи наведене, положення проєкту Закону потребують узгодження між собою та визначення чіткого переліку суб'єктів затвердження вказаного Плану.

4. Абзацом тридцятим статті 1 проєкту Закону пропонується надати визначення терміна «спортивна споруда» – це об'єкт нерухомого майна (будівля) або інше спеціально створене та обладнане нерухоме майно, критого чи відкритого типу, що призначене для проведення оздоровчих, спортивних заходів, спортивних змагань, занять спортом, здійснення спортивної діяльності, окремо розташоване або входить до складу комплексу, інформація про яку *може* вноситися до Електронного реєстру спортивних споруд

Частиною другою статті 48 проєкту Закону пропонується визначити, що спортсменам, які посіли призові місця на офіційних міжнародних змаганнях, та їхнім тренерам *можуть* встановлюватися грошові винагороди у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

У зв'язку з цим слід зазначити, що вживання у запропонованому контексті юридично невизначеного слова «можуть», яке за своїм лексичним значенням має диспозитивний характер, не надає відповіді на питання, за яких обставин спортсменам, які посіли призові місця на офіційних міжнародних змаганнях, та їхнім тренерам встановлюватимуться грошові винагороди, що фактично дозволяє діяти на власний розсуд під час прийняття відповідного рішення та підстави за якими інформація про спортивну споруду вноситиметься до Електронного реєстру спортивних споруд.

5. Положеннями статті 1 проєкту Закону передбачається визначити, що спортивні організації – *юридичні особи* приватного або публічного права, що здійснюють діяльність у сфері спорту та забезпечують розвиток спорту.

Так, щодо застосування у наведеному положенні проєкту Закону формулювання в частині слів «*юридичні особи публічного права*» зауважуємо, що 28 серпня 2025 року введено в дію Закон України № 4196-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» (далі – Закон № 4196).

Законом № 4196 було внесено зміни до статті 167 Цивільного кодексу України, у результаті яких частиною другою цієї статті вказаного Кодексу передбачено, що держава може створювати юридичні особи публічного та приватного права у випадках та порядку, встановлених Конституцією України та законом.

При цьому, підпункт 3 пункту 19 статті 17 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 4196 містить доручення щодо внесення на розгляд Верховної Ради України проєкту закону про юридичних осіб публічного права.

Водночас оскільки відповідний законодавчий акт наразі не прийнятий, чіткі засади/критерії ідентифікації юридичних осіб публічного права відсутні.

У зв'язку з цим використання у проекті Закону згаданого формулювання може мати наслідком неоднозначне практичне застосування відповідного припису.

6. Частинами другою та третьою статті 2 проекту Закону пропонується визначити, що *автономія спортивних організацій здійснюється в межах Конституції та законів України*. Інші закони України можуть встановлювати спеціальні вимоги до діяльності спортивних організацій у питаннях публічного інтересу.

Спортивні організації мають право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї *автономії, визначеної цим Законом*, спеціальними законами та/або установчими документами, та якщо інше прямо не встановлено законами України, зокрема з внутрішніх організаційних питань.

Зазначені норми проекту Закону потребують узгодження між собою, а також доопрацювання в частині формулювання засад автономії спортивних організацій в Законі.

7. Частиною першою статті 7 проекту Закону пропонується встановити, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері спорту здійснює нормативно-правове забезпечення функціонування сфери спорту в межах повноважень, визначених законом; здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням законодавства у сфері спорту в частині надання послуг у сфері спорту; затверджує форми актів, розпорядчих документів при здійсненні державного нагляду (контролю) у сфері надання послуг у сфері спорту.

До запропонованого зазначаємо, що Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» (далі – Закон про ЦОВВ) впроваджено підхід, який полягає у розділенні повноважень між міністерствами та центральними органами виконавчої влади.

Так, міністерство є центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в одній чи декількох визначених Кабінетом Міністрів України сферах, визначає пріоритетні напрями розвитку, забезпечує нормативно-правове регулювання, вправі видавати накази нормативно правового змісту (частина друга статті 1, частина перша статті 6, статті 7, 15 Закону про ЦОВВ).

У той же час, інші центральні органи виконавчої влади утворюються для виконання окремих функцій з реалізації державної політики як служби, агентства, інспекції, комісії, бюро. Їх основними завданнями є, зокрема, надання адміністративних послуг, здійснення державного нагляду (контролю), управління об'єктами державної власності внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та

координують їх діяльність; ці органи в межах свої повноважень видають лише накази організаційно-розпорядчого характеру (частина друга статті 1, частина перша статті 16, частина перша статті 17, частина перша статті 23).

У контексті наведеного варто звернути увагу на міжнародні стандарти державного управління, зокрема, SIGMA, які з 2015 року здійснюють моніторинг законодавства країн-кандидатів та потенційних кандидатів на вступ до ЄС на відповідність Принципам державного управління.

SIGMA в 2023 році були оновлені Принципи державного управління, які ґрунтуються на чинних актах *acquis* ЄС, правових інструментах ОЕСР, інших міжнародних стандартах, а також на передовій практиці держав-членів ЄС та ОЕСР та які скеровують відомства на усунення недоліків у державному управлінні та виконання вимог ЄС щодо однієї з «основ» процесу вступу. Принципи є основною системою, яка підказує країнам-кандидатам на вступ до ЄС, як побудувати краще державне управління.

Згідно з Принципами державного управління в редакції видання 2023 року, а саме принципу 13 «Організація та керівництво державним управлінням сприяють підзвітності, ефективності та дієвості» державне управління має бути організоване відповідно до чіткої та послідовної типології органів, що ґрунтується на їхніх основних функціях.

Відтак, на нашу думку здійснення одним органом формування державної політики та контрольно-наглядових функцій не відповідає положенням законодавства України та Принципам державного управління, схваленим SIGMA. Формування політики вимагає стратегічного бачення та врахування різних інтересів, тоді як контроль спрямований на забезпечення відповідності встановленим правилам.

8. Частиною першою статті 7 проєкту Закону пропонується передбачити, що *центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері спорту, зокрема, вносить Кабінету Міністрів України подання щодо: затвердження переліку платних послуг щодо надання у короткострокове (погодинне) користування спортивних споруд державної та комунальної форми власності, внесених до Електронного реєстру спортивних споруд, що не є орендою; запровадження експериментальних проєктів у сфері спорту з метою забезпечення розвитку спорту.*

Водночас відповідно до пункту 4 частини першої статті 7 Закону про ЦОВВ основними завданнями міністерства як органу, що забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох сферах, є узагальнення практики застосування законодавства, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення та *внесення в установленому порядку проєктів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Президентів України та Кабінету Міністрів України.*

Враховуючи наведене, частина перша статті 7 проєкту Закону в цій частині потребує доопрацювання.

9. Згідно з абзацом другим частини сьомої та абзацом першим частини восьмої статті 12 проєкту Закону для отримання фінансової підтримки між всеукраїнською спортивною федерацією та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері спорту, укладається угода *строком до чотирьох років*, із можливістю щорічного перегляду.

Для отримання фінансової підтримки між регіональною спортивною федерацією та органом місцевого самоврядування, укладається угода *строком до чотирьох років*, із можливістю щорічного перегляду.

Згідно з абзацом другим частини восьмої статті 13 проєкту Закону для одержання фінансової підтримки між всеукраїнською спортивною федерацією осіб з інвалідністю та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері спорту, укладається угода *строком на чотири роки*, із можливістю щорічного перегляду.

У зв'язку з цим зазначаємо, що, по-перше, пропоновані норми залишають відкритим питання щодо обґрунтованості застосування різного підходу в частині обумовлення строку відповідних угод. Так, в одних випадках зазначається строк «до чотирьох років», а у інших – «на чотири роки».

По-друге, проєкт Закону не надає відповіді на питання щодо правової природи таких угод і порядку їх укладення.

Враховуючи, що стороною таких угод є органи державної влади або органи місцевого самоврядування, звертаємо увагу, що відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

10. До частини третьої статті 15 та частини другої статті 52 проєкту Закону щодо вживання у них формулювань «*підприємства, установи, організації*», «*підприємств, установ та організацій*» зазначаємо, що вони є застарілими та базувалися на положеннях Господарського кодексу України.

Зауважуємо, що введений в дію 28 серпня 2025 року Закон № 4196 має на меті вилучення з правового поля України низки застарілих організаційно-правових форм юридичних осіб, у тому числі таких як «підприємство».

У свою чергу реформування полягає у запровадженні перехідного періоду на три роки для поступового припинення «підприємств» і їх перетворення у *товариства*.

Елементом реформи є внесення змін Законом № 4196 до низки законодавчих актів щодо вилучення з них застарілої термінології «підприємства».

З огляду на що більш сучасним підходом для позначення відповідних суб'єктів є застосування формулювання *«юридичні особи, незалежно від організаційно-правової форми»*.

11. Положеннями статті 27 проєкту Закону пропонується врегулювати відносини, пов'язані державним наглядом (контролем) у сфері надання послуг у спорті.

Так, частиною четвертою цієї статті проєкту Закону передбачається, що державний нагляд (контроль) у сфері надання послуг у спорті здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері спорту, в межах повноважень, визначених законом. Порядок проведення такого нагляду (контролю) затверджується Кабінетом Міністрів України.

Також частиною сьомою статті 27 проєкту Закону пропонується визначити, що за результатами державного нагляду (контролю) у сфері надання послуг у спорті складається акт, який може бути підставою для застосування заходів реагування та інших правових наслідків, передбачених законом.

При цьому варто враховувати, що правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності визначає Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Відповідно до статті 3 цього Закону *державний нагляд (контроль) здійснюється за принципом здійснення державного нагляду (контролю) лише за наявності підстав та в порядку, визначених законом.*

Отже, з огляду на наведений принцип вказаного Закону державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності здійснюється лише у порядку, визначеному законом, а не у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, як це передбачено проєктом акта.

Разом з цим варто зазначити, що порядок здійснення державного нагляду (контролю), підстави, а також проведення планових та позапланових заходів, критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також підготовка та видача розпорядчих документів органів державного нагляду (контролю) вже містять положення Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

12. Частиною другою статті 53 проєкту Закону пропонується передбачити, що спортивні споруди можуть розміщуватись на земельних ділянках усіх категорій земель, крім визначених законом випадків заборони розміщення таких споруд на землях певної категорії. Земельні ділянки, на яких розташовані спортивні споруди та які належить до земель рекреаційного призначення, можуть використовуватись виключно для розміщення спортивних споруд, заняття спортом, а також інших

цілей та потреб, пов'язаних з заняттям спортом. *Майданчики для занять спортом на відкритому повітрі, об'єкти спорту, які не є об'єктами нерухомості, можуть бути розміщені на земельних ділянках усіх категорій земель.*

Згідно з визначенням, наведеним у статті 1 проєкту Закону, *спортивна споруда – об'єкт нерухомого майна* (будівля) або інше спеціально створене та обладнане *нерухоме майно*, критого чи відкритого типу, *що призначене для проведення оздоровчих, спортивних заходів, спортивних змагань, занять спортом, здійснення спортивної діяльності*, окремо розташоване або входить до складу комплексу, інформація про яку може вноситися до Електронного реєстру спортивних споруд.

Водночас статтею 51 Земельного кодексу України (з урахуванням змін, що пропонується внести до цієї статті підпунктом 21 пункту 12 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону) до земель рекреаційного призначення належать земельні ділянки зелених зон і зелених насаджень міст та інших населених пунктів, навчально-туристських та екологічних стежок, маркованих трас, земельні ділянки, *зайняті територіями* будинків відпочинку, пансіонатів, об'єктів спорту, туристичних баз, кемпінгів, яхт-клубів, стаціонарних і наметових туристично-оздоровчих таборів, будинків рибалок і мисливців, дитячих туристичних станцій, дитячих та спортивних таборів, інших аналогічних об'єктів, а також земельні ділянки, надані для дачного будівництва і спорудження інших об'єктів стаціонарної рекреації. *Майданчики для занять спортом на відкритому повітрі, об'єкти спорту, які не є об'єктами нерухомості, можуть бути розміщені на земельних ділянках усіх категорій земель.*

При цьому, згідно з частиною третьою статті 19 Земельного кодексу України земельна ділянка, яка за основним цільовим призначенням належить до відповідної категорії земель, відноситься в порядку, визначеному цим Кодексом, до певного виду цільового призначення, *що характеризує конкретний напрям її використання та її правовий режим.*

Відповідно до статей 91, 96 Земельного кодексу України, статті 35 Закону України «Про охорону земель» власники земельних ділянок та землекористувачі зобов'язані забезпечувати використання земельних ділянок за цільовим призначенням та дотримуватися встановлених обмежень (обтяжень) на земельну ділянку.

З огляду на зазначене, пропоновані положення статті 53 проєкту Закону потребують доопрацювання з урахуванням вимог Земельного кодексу України.

13. Статтею 54 проєкту Закону пропонується передбачити, що державна політика у сфері спорту здійснюється із застосуванням електронних інформаційних ресурсів, у тому числі системи «Цифровий спорт».

Так, згідно з частиною четвертою вказаної статті пропонується передбачити, що система «Цифровий спорт» здійснює електронну інформаційну взаємодію,

зокрема, з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, *Єдиним реєстром громадських формувань, Реєстром громадських об'єднань*.

Відносини, що виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування, їхньої символіки (у випадках, передбачених законом), громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, фізичних осіб - підприємців та відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, врегульовано Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (далі – Закон про реєстрацію).

Відповідно до частини першої статті 7 Закону про реєстрацію Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр) створюється з метою забезпечення державних органів та органів місцевого самоврядування, а також учасників цивільного обороту достовірною інформацією про юридичних осіб, громадські формування, що не мають статусу юридичної особи, фізичних осіб - підприємців та відокремлені підрозділи юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, з Єдиного державного реєстру.

Невід'ємною архівною складовою частиною Єдиного державного реєстру є, зокрема, *Єдиний реєстр громадських формувань та Реєстр громадських об'єднань*.

З огляду на вищенаведене, положення частини четвертої статті 54 проєкту Закону потребують доопрацювання в частині виключення окремого зазначення *Єдиного реєстру громадських формувань та Реєстру громадських об'єднань*.

14. Частиною сьомою статті 54 проєкту Закону передбачається, що *електронна взаємодія із системою «Цифровий спорт»* може здійснюватися через відкриті зовнішні інтерфейси (API), що забезпечують доступ до окремих державних реєстрів та інформаційних систем, які входять до складу системи «Цифровий спорт».

Зазначене положення проєкту Закону в частині використання слів «*електронна взаємодія із системою*» не узгоджується з іншими положеннями цієї статті проєкту Закону, якими передбачається здійснення *електронної інформаційної взаємодії з системою «Цифровий спорт»*.

Крім того, проєкт Закону в частині використання такого формулювання не враховує термінологію Положення про систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 вересня 2016 року № 606, яке застосовує та надає визначення терміна «*електронна інформаційна взаємодія*».

15. Частиною сьомою статті 58 «Меценатська діяльність у сфері спорту» проєкту Закону передбачено: *«Набувачі меценатської допомоги мають право розміщувати торговельну марку, логотип, інше позначення мецената спорту, з яким у них укладено договір про меценатську допомогу, в будь-якій рекламі, пов'язаній з діяльністю набувача меценатської допомоги.*

Особливості використання позначення мецената спорту в рекламі набувача меценатської допомоги мають встановлюватися договором про меценатську допомогу.

Позначення мецената спорту в рекламі набувача меценатської допомоги не вважається рекламою мецената спорту або його товару чи послуги в розумінні Закону України «Про рекламу».

Розміщення інформації про мецената спорту під час підготовки та проведення спортивних заходів прирівнюється до соціальної реклами.

Звертаємо увагу, що редакція частини сьомої статті 58 проєкту Закону хоча є ідентичною чинній статті 51³ Закону України «Про фізичну культуру і спорт», проте не позбавлена техніко-юридичних недоліків, оскільки містить певні суперечності смислового плану, що можуть негативно вплинути під час застосування норм на практиці.

Так, з одного боку, пропонується норма передбачає, що набувачі меценатської допомоги мають право розміщувати торговельну марку, логотип, інше позначення мецената спорту в будь-якій рекламі, пов'язаній з діяльністю набувача меценатської допомоги, при цьому таке позначення не вважається рекламою. З іншого боку, встановлено, що розміщення інформації про мецената спорту прирівнюється до соціальної реклами.

Аналіз вищенаведеного дозволяє стверджувати, що норма містить внутрішню суперечність в частині правового статусу інформації про мецената спорту, адже в одному випадку вона не вважається рекламою, а в іншому – прирівнюється до соціальної реклами, яка за своєю природою є різновидом реклами.

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту 22 частини першої статті 1 Закону України «Про рекламу» *соціальна реклама* – вид реклами, що охоплює *суспільно корисну інформацію*, спрямовану на розвиток особистості та суспільства, на популяризацію загальнолюдських цінностей, здорового способу життя, інклюзивного суспільства, на охорону природи, збереження енергоресурсів, профілактику правопорушень, на забезпечення державного суверенітету, безпеки та оборони, патріотичного виховання, освіти, науки, культури, фізичної культури, спорту, історії тощо, *розповсюдження якої не має на меті отримання прибутку* та/або не спонукає виборців голосувати за або проти певного суб'єкта виборчого процесу.

Тобто соціальна реклама спрямована на досягнення суспільно корисних цілей і не повинна мати комерційного характеру. У зв'язку з цим прирівняння

меценатства до соціальної реклами, на нашу думку, видається спірним, оскільки меценатство передбачає можливість публічного зазначення мецената, що може бути пов'язане з формуванням його ділової репутації.

У свою чергу положення про те, що *позначення мецената спорту в рекламі* набувача меценатської допомоги не вважається рекламою мецената спорту або його товару в розумінні Закону України «Про рекламу», без належного уточнення також виглядає дискусійним.

Для уникнення довільного тлумачення, на нашу думку, доцільно чітко визначити умови, за яких таке позначення не вважається рекламою, наприклад, передбачити, що допускається лише нейтральне зазначення (назва, логотип) без закликів чи характеристик товарів/послуг, заборонити додавання елементів, що мають очевидний рекламний характер (переваги, порівняння, стимулювання попиту), а також встановити, що таке зазначення допускається виключно у зв'язку з діяльністю, що фінансується в межах меценатської допомоги.

Також з огляду на використане в абзаці першому оціночне формулювання *«інше позначення мецената спорту»*, яке не визначає межі допустимого змісту, постає питання, яку саме інформацію про мецената спорту допустимо розміщувати у рекламі без набуття нею ознак реклами мецената спорту або його товару чи послуги в розумінні профільного законодавства у сфері реклами. У зв'язку з цим відсутність належного розуміння змісту категорії *«інше позначення мецената спорту»* може призводити до її надмірно широкого тлумачення та створювати ризики розміщення інформації, що матиме ознаки прихованої реклами тощо.

16. Частиною третьою статті 63 проєкту Закону пропонується передбачити, що вирішення спорів, що виникають між спортивними організаціями та/або між спортсменами та/або між іншими учасниками сфери спорту або спортивної діяльності, а також спорів, які можуть стосуватись питань, пов'язаних із переліченими сферами, у тому числі тих, які виникають із майнових чи інших інтересів, пов'язаних із спортом, або спортивною діяльністю, здійснюється постійно діючим спортивним третейським судом, відповідно до його регламенту.

На розгляд постійно діючого спортивного третейського суду можуть також бути винесені спори щодо оскарження рішень дисциплінарних органів спортивних організацій, якщо інше не передбачено правилами відповідних міжнародних спортивних організацій, до складу яких входять відповідні спортивні організації.

У зв'язку з цим проєктом Закону пропонується внести зміни до частини першої статті 6 Закону України «Про третейські суди» (далі – Закон), якими до підвідомчості третейських судів віднести розгляд справ, що виникають з трудових відносин *у сфері спорту або спортивної діяльності*, а також справ, що виникають з корпоративних відносин у спорах між господарським товариством та його учасником (засновником, акціонером), у тому числі учасником, який вибув, а також між учасниками (засновниками, акціонерами) господарських товариств,

пов'язаних із створенням, діяльністю, управлінням та припиненням діяльності цих товариств, у сфері спорту або спортивної діяльності, які виникають з договору, статуту або іншого установчого документу спортивної організації, якщо вирішення таких спорів постійно діючим спортивним третейським судом прямо передбачено у такому договорі, статуті чи іншому установчому документі юридичної особи.

Щодо цього зазначаємо, що відповідно до статті 5 Закону юридичні та/або фізичні особи, а також адміністратор за випуском облігацій, який діє в інтересах власників облігацій відповідно до положень Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», мають право передати на розгляд третейського суду будь-який спір, який виникає з цивільних чи господарських правовідносин, крім випадків, передбачених законом. Спір може бути переданий на розгляд третейського суду за наявності між сторонами третейської угоди, яка відповідає вимогам цього Закону.

Варто зауважити, що згідно з приписами статті 2 Закону третейський суд – недержавний незалежний орган, що утворюється за угодою або відповідним рішенням заінтересованих фізичних та/або юридичних осіб у порядку, встановленому цим Законом, для вирішення спорів, що виникають із цивільних та господарських правовідносин.

Також положеннями статті 6 Закону визначено справи, що виникають із цивільних та господарських правовідносин, які не підвідомчі для розгляду третейським судам в порядку, передбаченому Законом.

Конституційний Суд України у рішенні від 20 грудня 2017 року № 2-р/2017 у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 7 частини другої статті 42 Закону України «Про вищу освіту» зазначив, що принцип правової визначеності вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та *стабільності*.

Закон як нормативно-правовий акт є офіційним письмовим документом, який встановлює, змінює чи скасовує норми права у найбільш важливих суспільних відносинах, носить загальнообов'язковий характер, поширюється на необмежене коло осіб та застосовується неодноразово.

З огляду на викладене, пропозиція щодо визначення винятків справ, що виникають у сфері спорту або спортивної діяльності, які будуть підвідомчі для розгляду постійно діючому спортивному третейському суду, має дискримінаційний характер відносно інших сфер правовідносин, розгляд справ в яких третейськими судами не здійснюється.

17. Частина перша статті 63 проєкту Закону, якою пропонується передбачити, що рішення, дії, бездіяльність у сфері *спорМатеріально-технічне* забезпечення сфери *спорту* можуть бути оскаржені в судового порядку, потребує

редакційного доопрацювання з метою дотримання принципу юридичної визначеності, складовими якого є, зокрема, ясність, чіткість, доступність, недвозначність правових норм.

18. Частинами першою, другою статті 63 проєкту Закону пропонується встановити, що рішення, дії, бездіяльність у сфері спорту можуть бути оскаржені в судовому порядку.

Рішення, дії, бездіяльність у сфері спорту, які ухвалені, прийняті, допущені суб'єктами владних повноважень можуть бути оскаржені у порядку адміністративного судочинства.

Враховуючи те, що проєктом Закону передбачається врегулювати певні правовідносини, які належать до предмета регулювання ЗАП, пропонуємо доповнити статтю 63 проєкту Закону положеннями, що рішення, дії, бездіяльність у сфері спорту, які вчиняються в рамках адміністративної процедури відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру», можуть бути оскаржені в порядку адміністративного оскарження відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру» та/або до суду.

19. Пунктом 8 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону пропонується передбачити, що абзац шостий частини другої *статті 37* через два роки з дня введення в дію цього Закону діє в такій редакції: «Розвиток адаптивного спорту забезпечують спортивні клуби, спортивні федерації та інші спортивні організації.».

Проте статтею 37 проєкту Закону пропонується врегулювати питання дитячо-юнацького спорту, а *питання адаптивного спорту пропонується врегулювати статтею 36* проєкту Закону.

Враховуючи наведене, абзац перший пункту 8 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону в цій частині потребує доопрацювання.

20. Пунктом 12 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону, зокрема, пропонується внести зміни до законів України з метою приведення їх у відповідність до проєкту Закону.

Водночас проєктом Закону не вносяться зміни до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», в статті 39⁸ якого вживаються слова «фізкультурно-оздоровчими і спортивними об'єктами».

Враховуючи наведене, розділ VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону потребує доопрацювання.

21. Підпунктом 13 пункту 12 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону пропонується внести зміни, зокрема, до статті 43 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та передбачити, що у назві та тексті слова «, фізкультурної та» виключити.

З огляду на запропоноване, відповідних змін також потребує стаття 250 Кодексу законів про працю України, в якій вживається слово «фізкультурну».

22. Підпунктом 26 пункту 12 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» (далі – Закон).

Пропонується у частині другій статті 6 Закону слова «фізичної культури і» виключити, у частині першій статті 23 Закону слова «фізичної культури та» виключити, у частині другій статті 40 Закону слова «молоді, фізичної культури та спорту» замінити словами «молодіжної політики, спорту».

Слід зазначити, що після виключення терміну «фізичної культури» в Законі міститься термін «*фізична культура*» у відповідних відмінках.

З метою приведення Закону до єдиної термінології, проект Закон потребує відповідного доопрацювання.

23. У тексті проекту Закону вживаються конструкції «центральні органи виконавчої влади у сфері спорту», «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері економічного розвитку», «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику» у відповідному відмінку.

Запропоноване потребує доопрацювання, оскільки відповідно до положень Закону про ЦОВВ, якщо мова йде про міністерство, то треба вживати конструкцію «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики ...», а якщо мова йде про інший центральний орган виконавчої влади, який відповідно до законодавчих актів не має повноважень, притаманних міністерствам, то треба вживати конструкцію «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику ...» (частина друга статті 1, частина перша статті 6, стаття 7, частина перша статті 16, частина перша статті 17).

Додатково, в контексті вказаного зауваження, звертаємо увагу на неузгодження деяких положень проекту Закону з положеннями Закону про ЦОВВ в частині невідповідності суб'єктного складу щодо здійснення повноважень з забезпечення формування державної політики.

Так, частиною третьою статті 51 проекту Закону пропонується визначити, що порядок подання та перелік показників адміністративних даних у сфері спорту встановлюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері спорту, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Абзацом двадцять четвертим пункту 49 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону пропонується внести редакційні зміни, зокрема, до абзацу першого пункту 1 частини третьої статті 7 Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті», що призведе до визначення у вказаному Законі, що до повноважень центрального орган виконавчої влади, що реалізує

державну політику у сфері спорту, належить забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері антидопінгової діяльності.

24. Проектом Закону пропонується, зокрема врегулювати повноваження структурних підрозділів місцевої державної адміністрації, структурних підрозділів місцевих органів виконавчої влади з питань ветеранської політики, у сфері спорту.

Разом з тим, частинами другою, третьою статті 1, пунктом 1 статті 2 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» передбачено, що місцева державна адміністрація є місцевим органом виконавчої влади і в межах своїх повноважень здійснює виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, що, зокрема, полягає в забезпеченні виконання Конституції, законів України, актів Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади вищого рівня.

Враховуючи наведене, здійснення виконавчої влади в межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць покладається на місцеві державні адміністрації, а не їх структурні підрозділи.

У зв'язку із цим пропонуємо доопрацювати проект Закону з урахуванням зазначеного.

25. До проекту Закону звертаємо увагу в частині використання мовних конструкцій:

«відповідних міжнародних спортивних організаціях» (стаття 10, частина перша статті 12, частина третя статті 13, частина друга статті 21, стаття 25, частина третя статті 39, частина перша статті 56, частина третя статті 63 тощо);

«міжнародних олімпійських організацій» (абзац четвертий частини третьої статті 23).

Запропоновані мовні конструкції створюють правову невизначеність, оскільки Закон України «Про міжнародні договори України» (далі – Закон) оперує єдиним поняттям «міжнародна організація - міжнародна міжурядова організація».

При цьому звертаємо увагу, що у статті 1 проекту Закону надано визначення **«спортивні організації»** - юридичні особи приватного або публічного права, що здійснюють діяльність у сфері спорту та забезпечують розвиток спорту».

Враховуючи вищенаведене, у тексті проекту Закону слова *«відповідних міжнародних спортивних організаціях»* у всіх відмінках та слова *«міжнародних олімпійських організацій»* слід замінити словами **«відповідних міжнародних організацій»** у відповідних відмінках.

Водночас у частині третій статті 60 проекту Закону слова «міжнародні договори у сфері спорту» пропонуємо замінити словами «міжнародні договори України у сфері спорту», що узгоджуватиметься з термінологією вищезазначеного Закону, яким встановлено, що **«міжнародний договір України** - укладений у письмовій формі з іноземною державою або іншим суб'єктом міжнародного права, який регулюється міжнародним правом, незалежно від того, міститься договір в

одному чи декількох пов'язаних між собою документах, і незалежно від його конкретного найменування (договір, угода, конвенція, пакт, протокол тощо)».

26. До проекту Закону в цілому в частині використання мовних конструкцій:

«... зокрема щодо *будівництва і реконструкції спортивних споруд*;» (частина друга статті 7);

«... організовувати *будівництво, реконструкцію* та модернізацію спортивної інфраструктури» (частина друга статті 36);

«*Будівництво, реконструкція* та утримання спортивних споруд ...» (частина п'ята статті 53);

«...участь у реалізації проектів і програм з *будівництва, реконструкції, ремонту* (у тому числі *капітального ремонту*) та модернізації спортивних споруд в Україні» (частина перша статті 58);

«...*будівництво, реконструкція, ремонт* (у тому числі *капітальний ремонт*), модернізація і використання спортивних споруд» (частина третя статті 58).

Вказані положення проекту Закону не повною мірою враховують положення пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», відповідно до якої *будівництво* – це *нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт об'єкта будівництва*.

Тобто поняттям «будівництво» охоплюються всі його види - нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт об'єкта.

27. Проект Закону оперує поняттями «громадський нагляд», «громадські ради» (стаття 60 проекту Закону), не розкриваючи правові механізми відповідних форм діяльності. Водночас зауважуємо, що права громадських об'єднань, засади їх взаємодії з органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування визначено статтями 21, 22 Закону України «Про громадські об'єднання». Так, відповідно до Закону для здійснення своєї мети (цілей) громадське об'єднання має право, зокрема, звертатися у порядку, визначеному законом, до органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами; одержувати у порядку, визначеному законом, публічну інформацію, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, брати участь у порядку, визначеному законодавством, у розробленні проектів нормативно-правових актів, що видаються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і стосуються сфери діяльності громадського об'єднання та важливих питань державного і суспільного життя, здійснювати інші права, не заборонені законом. Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи має право, зокрема, брати участь у здійсненні державної регуляторної політики відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у

сфері господарської діяльності», брати участь у порядку, визначеному законодавством, у роботі консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, що утворюються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування для проведення консультацій з громадськими об'єднаннями та підготовки рекомендацій з питань, що стосуються сфери їхньої діяльності.

Органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування можуть залучати громадські об'єднання до процесу формування і реалізації державної політики, вирішення питань місцевого значення, зокрема, шляхом проведення консультацій з громадськими об'єднаннями стосовно важливих питань державного і суспільного життя, розроблення відповідних проектів нормативно-правових актів, утворення консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів при органах державної влади, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування, в роботі яких беруть участь представники громадських об'єднань.

Водночас слід звернути увагу, що на сьогодні спеціальними законами вже визначені окремі форми громадського нагляду (контролю) щодо державних органів, зокрема законами України «Про Державне бюро розслідувань» (стаття 28), «Про Національне антикорупційне бюро України» (стаття 31), «Про запобігання корупції» (стаття 14), «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (стаття 12), «Про Національну поліцію» (стаття 90), тощо. Таким чином, здійснення громадського нагляду (контролю) щодо зазначених органів на сьогодні у законодавстві пов'язане передусім з особливостями правового регулювання та сферою діяльності відповідного органу, що, на нашу думку, більшою мірою сприяє досягненню відповідної мети. При цьому діяльність громадських рад також має особливості регулювання, які визначені для органів виконавчої влади постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

28. У цілому проєкт Закону не відповідає вимогам нормопроектувальної техніки в частині зазначення джерел офіційного опублікування законів України, до яких пропонується внести зміни, розміщення кодексів України на початку розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону, тощо.

Заступник Міністра

Людмила КРАВЧЕНКО